

اتحادیه کارگران حمل و نقل آفریقای جنوبی، ابزار دست سرمایه

نانسی لاپلانت

نهم خرداد هشتاد و هفت

اوایل ماه آوریل ۲۰۰۸، اتحادیه کارگران حمل و نقل آفریقای جنوبی از تخلیه کشتی حامل اسلحه برای دولت زیمبابوه خودداری کرد. "اتحادیه کارگران حمل و نقل و متحد آفریقای جنوبی"، که عضو فدراسیون بین المللی کارگران حمل و نقل (ITF) است، اعلام کرد که سلاح هایی را که به مقصد زیمبابوه حمل می شوند نه تخلیه خواهد کرد و نه به حمل و نقل آن کمک خواهد کرد.

کشتی حامل اسلحه، که گفته می شود ۳ میلیون گلوله و مهمات معمولی، ۱۵۰۰ نارنجک محموله موشک و ۲۵۰۰ گلوله خمپاره را از چین به مقصد زیمبابوه حمل می کند، هم اکنون بیرون از آب های آفریقای جنوبی است و معلوم نیست که دارد به چین بازمی گردد یا به سوی آنگولا می رود، کشوری که در گذشته متحد زیمبابوه بوده است. آمریکا و انگلیس هر دو با جریان اخیر انتخابات در زیمبابوه و حمل اسلحه به این کشور مخالفت کرده اند. خودداری کارگران از حمل و نقل اسلحه قابل درک است، زیرا آنان به مثابه انسان نمی خواهند در هیچ گونه خون ریزی شرکت داشته باشند. اما، پیش از فرض هرگونه موضع اخلاقی برای یک اتحادیه کارگری بزرگ باید نظری به واقعیات آشکار بیندازیم.

پیش از هر چیز باید پرسید که اگر این اتحادیه کارگری مخالف حمل و نقل اسلحه است چرا از حمل و نقل اسلحه به دیگر کشورهای جنگ زده نظیر عراق، افغانستان، سومالی و... خودداری نمی کند؟ پس، جای تعجب نیست اگر بگوییم این اتحادیه منافع کارگران را نمایندگی نمی کند، بلکه سیاست و برنامه بخشی از بورژوازی جهانی را دنبال می کند. روشن است که اگر این اتحادیه کارگری به جای دفاع از امپریالیست های آمریکایی و انگلیسی از ضدامپریالیست هایی از نوع رابرت موگابه هم دفاع می کرد باز هم به حال طبقه کارگر هیچ فرقی نمی کرد. هر اتحادیه ای که به جای منافع کارگران منافع این یا آن بخش از بورژوازی را دنبال کند عملی ضدکارگری را انجام داده و به ابزار و عصای دست سرمایه تبدیل شده است. اما ببینیم چرا این اتحادیه کارگری عضو ITF از تخلیه اسلحه برای زیمبابوه سرباززده است؟ برای پاسخ به این پرسش باید به اوضاع اقتصادی و سیاسی منطقه نگاه کنیم.

زیمبابوه هم اکنون گرفتار تنگناهای اقتصادی بسیار حاد نظیر ۸۰٪ بیکاری، ۱۰۰٪ تورم، پایین آمدن میانگین سن مرگ و میر به کمتر از ۴۰ سال و سرانجام، همچون همه کشورهای شبیه آن، فاجعه هولناک کمبود مواد غذایی است. افزون بر این، برنده انتخابات اخیر ریاست جمهوری در ۲۹ مارس ۲۰۰۸ تاکنون مشخص نشده است. رابرت موگابه، رئیس جمهوری کنونی زیمبابوه، که از سال ۱۹۸۷ تا کنون بر حزب "جبهه خلق زانو" حکم می راند، بر شمارش مجدد آرا اصرار می ورزد، حال آن که مورگان چانگیرای، رهبر اپوزیسیون، این را ترفندی برای عقب انداختن نتیجه انتخابات و به دست آوردن فرصت مناسب جهت سرکوب اپوزیسیون و اعلام خود به عنوان برنده انتخابات می داند. علاوه بر این، تابو مه بکی، رئیس جمهوری آفریقای جنوبی که هم اکنون بین رهبران زیمبابوه میانجی گری می کند، به رغم انتقاد بسیاری از گروه ها و رهبران بین المللی از موگابه همچنان به "دیپلماسی آرام" خود ادامه می دهد. دولت

مه بکی اجازه حمل اسلحه برای زیمبابوه از طریق کشورش را کار درستی می داند. یاکوب زوما، رهبر کنگره ملی آفریقای جنوبی، که از حمایت "کنگره اتحادیه های کارگری آفریقای جنوبی" (کوساتو) برخوردار است، از موضع مه بکی در مورد زیمبابوه فاصله گرفته و آشکارا از بحران انتخابات زیمبابوه و حمل اسلحه به این کشور انتقاد کرده است. درک این نکته دشوار نیست که جناح های مختلف سرمایه داری که با ناآرامی های سیاسی منطقه درگیرند برای جلب حمایت نیروی کارگران با هم رقابت می کنند. امتناع اتحادیه کارگران حمل و نقل آفریقای جنوبی از حمل اسلحه به زیمبابوه از این نظر جالب است که تناقض آشکار عملکرد اتحادیه های کارگری به عنوان مهره های بازی سیاسی سرمایه داری را به خوبی نشان می دهد: از یک سو، اتحادیه ها نمی خواهند اسلحه در اختیار کشوری قرار گیرد که در آن حقوق بشر پیوسته نقض می شود، از سوی دیگر، همگان می دانند که سال ها است که حمل و نقل اسلحه در سراسر جهان وجود دارد و اتحادیه های کارگری در بسیاری موارد در این کار شرکت کرده اند. علت این تناقض هیچ چیز نیست مگر حمایت اتحادیه های کارگری از یک بخش از بورژوازی علیه بخش دیگر آن و بدین سان تبدیل کارگران به زائده سرمایه داری.

هم چنین جالب است بدانیم که بسیاری از رسانه های غربی خبر خودداری اتحادیه کارگری از تخلیه اسلحه برای زیمبابوه را در بوق و کرنا کردند. البته شهروندان معمولی از ایده مخالفت با اعمال خشونت بر مردم طرفداری می کنند. در عین حال، باید پرسید که از کی تا به حال رسانه ها مدافع طبقه کارگر شده اند؟! آیا همین رسانه ها نبودند و نیستند که به این بهانه که توقف کار و اعتصاب های کارگری نظیر اعتصاب کارگران حمل و نقل (مثلا در نیویورک و تورنتو) باعث دردسر مردم می شوند در موارد بیشماری با این اعتصاب ها مخالفت کرده اند و می کنند؟ بنابراین، آیا نباید پرسیم که چگونه است که این رسانه ها ناگهان طرفدار حرکت های کارگری شده اند؟! روشن است که این ها نه از منافع کارگران بلکه صرفا از منافع یک گروه از بورژوازی علیه منافع گروه دیگری از آن دفاع می کنند. مثلا در یکی از سرمقاله های اخیر "لس آنجلس تایمز" چنین آمده است:

نکته فوق العاده در باره این واقعه آن است که جامعه مدنی آفریقا - روزنامه نگاران و قضات، گروه های مدافع حقوق بشر و اتحادیه های کارگری تحت حمایت دیپلمات های آمریکایی و انگلیسی که خردمندان در پس صحنه عمل می کنند - انجام کار درست توسط دولت های آفریقایی را به امری خوشایند بدل کردند.

("توقف جریان اسلحه"، لس آنجلس تایمز، ۲۴ آوریل ۲۰۰۸)

والبته، چنان که گفتیم، افکار عمومی نیز با این موضع موافق است. بنابراین، این موضع گیری با یک تیر دو نشان را می زند: هم از منافع بورژوازی غرب دفاع می کند و هم حمایت افکار عمومی را برای اتحادیه کارگری جلب می کند. امتناع "ناگهانی" اتحادیه کارگران حمل و نقل آفریقای جنوبی از تخلیه اسلحه برای زیمبابوه نه یک عمل اخلاقی ناگهانی بلکه نتیجه پیچیده همسویی منافع اقتصادی و سیاسی بخشی از بورژوازی منطقه و متحدان کلان سرمایه دار آن در غرب است.

با این همه، صرف نظر از اهداف بورژوازی اتحادیه های کارگری، توده های کارگر ممکن است این حرکت را راهی برای جلوگیری از مبادله منابع سرمایه داری بدانند، زیرا تجارت اسلحه یکی از راه های تولید عظیم سرمایه است. این درست است. اما این توده ها باید بدانند که سرمایه و سرمایه داری در طبقه سرمایه دار این یا آن منطقه از جهان

خلاصه نمی شود. سرمایه یا همان رابطه خرید و فروش نیروی کار رابطه ای یکسره جهانی است و طبقه کارگر هر منطقه ای باید ضمن جنگیدن با بورژوازی محلی و "خودی" مبارزه با بورژوازی جهانی را از یاد نبرد. خودداری کارگران از تخلیه اسلحه مانند تمام اقدام های کارگری دیگر حکم آچار فرانسه برای باز کردن چرخ های سرمایه داری را دارد و نشان روشنی است از این که توده های کارگر قدرت آن را دارند که هم بورژوازی محلی را به زانو درآورند و هم بورژوازی جهانی و اتحادیه های آلت دست آن را پیاده کنند.

نانسی لاپلانت

آوریل ۲۰۰۸

کمیته هماهنگی برای ایجاد تشکل کارگری (منطقه تهران)

www.hamaahangi.com

hamaahangi@gmail.com